

2

"sağlıklı
bir
demokrasi
için..."

TÜRK-İŞ'in
Anayasa Tasarısına
İlişkin
Görüş ve Önerileri

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAN ARAŞTIRMA VAKFI

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Tasarısı Danışma Meclisi'nde görüşülmeye başlanmıştır.

Danışma Meclisi Türk Ulusunun siyasal rejim tercihini tam olarak yansıtan bir Anayasa hazırlamakla ödevlidir.

Türk Ulusunun siyasal rejim tercihi bellidir. Türk toplumu için bu tercih çağdaş özgürlükçü ve çoğulcu demokrasidir.

Tercih böylesine belirli olduğunda, kurucu iktidara da düşen çağdaş özgürlükçü ve çoğulcu demokrasinin tüm koşullarına uymak, bu koşulları toplumun temel düzeninde yerli yerine oturtmaktır.

Kurucu iktidar bu düzenlemeyi yaparken, toplumda hakim olan değer yargılarına saygı göstermek zorundadır. Kalıcı bir demokrasinin ön şartı, toplum gerçeklerine ters düşmemesidir.

Konfederasyonumuz daha önce de açıkladığı gibi, Anayasa Tasarısı karşısında derin bir kaygı içindedir.

TÜRK-İŞ'e göre, bu Anayasa Tasarısı benimsendiği takdirde sağlıklı bir demokrasi kurulamaz ve geleceğe de güvenle bakılamaz.

Kaygıya yol açan birinci sebep, Anayasa Tasarısının Türk toplumunun tercihini tam olarak yansıtamamasıdır. Özgürlükçü ve çoğulcu demokrasinin temelinde vatandaşa güven esası vardır. Anayasa Tasarısında ise Türk Ulusuna güvenilmediği bellidir. Bu güvensizlikle de-

demokrasiyi özgürlükçü ve çoğulcu yapacak il-
ler dışlanmış, çalışanlar son derece ağır
haksızlıkla karşı karşıya bırakılmış, Devle-
nin niteliği değiştirilmiş, siyasal katılma yolları
kısıtlanmış, toplumun siyasal rejim tercihine de
toplum gerçeklerine de uymayan bir metin orta-
ya çıkmıştır.

- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde çoğulcu demokrasi kuru-
lamayacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde, demokrasinin temel ilkesi
olan özgür düşünce açıklanamayacak-
tır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde, halkın siyasal yaşama
etkin bir biçimde katılma hakkı kısıtli
olacak, demokrasi salt seçimden seçi-
me oy verme kalıbında, biçimsel bir for-
mül olup çıkacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde kişinin devletçe aşılama-
yacak, dokunulamayacak özel alanının
sınırlarını çizen haklar ve özgürlükler
tehdit altına girecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde sosyal devlet kâğıt üzerin-
de kalacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul
edildiği takdirde, özgürlükler istisna,
sınırlamalar ise kural haline getirilmiş,

hak ve özgürlüklerinin özünün koruna-
bilmesi yolları geniş ölçüde ortadan kal-
dırılmış olacaktır.

- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde başta basın ve söz ve dü-
şünce yayma özgürlüğü, dernek kurma
hakkı, toplantı ve gösteri yürüyüşü
yapma hakkı çağdaş demokrasi anla-
yışıyla taban tabana zıt bir yaklaşımla
kısıtlanmış olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde denge uğruna eşitlik ilke-
si zedelenmiş olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde, kalkınmanın ağır yükünü
omuzlarında taşıyan çalışanlara büyük
bir haksızlık yapılmış, temel hak ve öz-
gürlükleri elinden alınmış, kendilerini ko-
ruyabilme olanakları ortadan kaldırılmış
olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde memurlarda olduğu gibi,
işçiler içinde önemli bir kesimin de sen-
dika kurma, toplu sözleşme yapma ve
bunu sağlayabilmek için, koşullar ge-
rektiriyorsa, greve başvurma olanakla-
rı ellerinden alınmış olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde, çalışma barışını ve işçi/
işveren çıkar ilişkilerini akıldan dengela-
re kavuşturabilmenin başlıca aracı olan
toplular pazarlık sistemi çökecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edil-
diği takdirde, grev hakkındaki kısıtla-

malarla toplu iş sözleşmelerini yapabilme ve yapılmış koruyabilme olanağı kalmayacaktır.

- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, serbest toplu pazarlık hakkı etkinliğini yitirecek, zorunlu hakem istisnai olmaktan çıkarılmakla, işçi/işveren uyuşmazlıklarında son sözü söyleyecek asli unsur haline gelecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, sendikalar her eylemlerinde siyaset yapıyor olmakla suçlanacakları bir çembere sokulmuş olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, sendikalar mali kaynakları kurutulmuş, etkisiz örgütler haline getirilmiş olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, işçiler, Batı demokrasilerinde «insanlık suçu» olarak kabul edilen lokavt aracılığıyla, sürekli olarak kapı dışarı edilme tehdidi altında bulundurulacak, işverenler ise, Anayasa'da kurumlaştırılan bir saldırı silâhi ile teçhiz edilmiş olacaktırlar.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde sendikalar idari kararla bile kapatılabilecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde idari denetim adı altında ve uluslararası ilkelere aykırı bir tutumla, sendikaların tüm faaliyetleri süre-

li olarak kontrol altında bulundurulabilecektir.

- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, yasama ve yürütme ilişkilerinde «istikrarlı hükümet» ve «etkili denetim» ilkesi geniş ölçüde terkedilmiş olacak, yasama karşısında yürütmeye tanınan olağanüstü yetkilerle iktidarın kişileştirilmesi tehlikesine yol açılabilecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, yargı gücünün kendisini yasama ve yürütme gücü yerine koymasının yarattığı olumsuzlukları önleme adına mahkemeler ve hakimlere güvensizliğe yol açılmış olacaktır.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, çoğulcu ve özgürlükçü demokratik düzen içinde sağlanabilecek olan kalkınmanın da gerçekleştirilmesi güçleşecektir.
- Anayasa Tasarısı bu şekliyle kabul edildiği takdirde, sosyal barışa değil, sosyal bunalımlara yol açılmış olacaktır.

Bu, Türk Ulusuna haksızlıktır.

Türk Ulusu güvene lâyıktır.

Türk Ulusu siyasal rejim tercihini tam olarak yansıtan çağdaş bir düzenleme beklemektedir.

Türk Ulusu, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiyi tüm koşullarıyla istemektedir.

Türk Ulusunun isteğine uyulmalıdır.

Çalışanların sesine kulak verilmelidir.

Danışma Meclisi karşı karşıya bulunduğu tarihi sorumluluğu görmezlikten gelemez.

Temel
Hak
ve
Özgürlükler
Korunmalıdır

Türk Ulusuna duyulan güvensizliğin belirgin örnekleri, «kamu özgürlükleri»ne ilişkin düzenlemelerdedir. Haklı olarak belirtildiği gibi, Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu'nun başlıca kaygısı, «vatandaşı devlete karşı değil, devleti vatandaşa karşı korumak» olmuştur.

Çağdaş özgürlük anlayışı, kişileri, bir yandan, klâsik özgürlüklerle beraber sosyal ve ekonomik haklarla donatırken, öte yandan, devleti, yoksulluğu ortadan kaldıracak önlemleri almak ve herkese insanca yaşama koşulları sağlamakla görevli sayar. Koruyucu haklar ve özgürlükler, isteme hakları, katılma hakları ve özgürlükleri olarak sınıflandırılabilir olan bu kamu özgürlüklerinde, özgürlüğün kural, sınırlamanın ise istisna olması gereklidir. Özgürlük ancak, toplum yaşamının bozulmamasını sağlamak ve kendisinden herkesin yararlanabilmesini mümkün kılmak amacıyla sınırlanabilir. Bu yapılırken, hak ya da özgürlük

ğün özüne dokunulmayacaktır. Bir hak ve özgürlüğün amacına uygun kullanılmasını son derece zorlaştıran ya da onu kullanılmaz duruma düşüren kayıtlara bağlanması halinde, o hak ya da özgürlüğün özüne dokunulmuş olur.

Çağdaş Batı demokrasilerine özgü bu anlayış, Anayasa Tasarısında tersine çevrilmiş, sınırlama kuralı, özgürlük istisna yapılmıştır. Hemen her alanda hakkın özü çiğnenmektedir. Örneğin «basın hürdür, sansür edilemez» diyen Tasarı, basılmamış, yayınlanmamış eserlerin dahil suç oluşturacağını, yayın organlarının temelli kapatılabileceğini, «zamanında» haber verme gibi bir kurala uyulacağını ve bunun basın dışı organlarca saptanacağını, kitle ve iletişim araçlarından yararlanmanın izine bağlanabileceğini belirtip, genel zapt ve müsadere olanağını kabul ederek, yargı kararı olmaksızın basılmış eserlerin toplatılması usulünü öngörerek, sansürü aşan bir düzenlemeyi gerçekleştirmiştir. Aynı yaklaşım tüm kamu özgürlüklerinde egemendir. Çoğulcu demokrasinin temellerinden olan dernek kurma özgürlüğünde yapılan sınırlamalar aynı izleri taşımaktadır. Çalışma hayatını düzenleyen hükümlerde sendikacılığın yapılmasını olanaksız kılan, toplu sözleşme hakkını da, grev hakkını da zedeleyen bir yol seçilmiştir.

Sınırlamayı kural, özgürlüğü istisna yapan bir anlayışın Türk Toplumunun siyasal rejim tercihini temsil ettiği savunulamaz.

Sosyal
Devlet
Korunmalıdır

1961 Anayasasının «demokrasi ve özgürlük anlayışı», kurmaya çalıştığı devlet biçimi ve ekonomik ve sosyal alanda bu devletten bekledikleri Türk Ulusu ve özellikle Türk İşçileri için büyük bir önem taşımıştır.

1961 Anayasasının Batı demokrasisinden ne anladığı ve bu çerçevede Devlet'e ne görevler verdiği genel gerekçesinde açıktır. Buna göre, «...Batı demokrasisi, hürriyetçi yollardan daha fazla hürriyet elde etme rejimidir. Çağımızın karmaşık sosyal ve iktisadi dünyası içinde daha fazla hürriyet ise, iktisadi ve sosyal bakımdan zayıf olan kişileri, grupları korumak, bunların maddi ve manevi varlıklarını geliştirmek şartlarını hazırlamak ve bunlara klâsik hak ve hürriyetleri yanında iktisadi ve sosyal haklar tanımakla kabildir. Zamanımızın demokratik devleti bu ödevde sahiptir. Devlet hayatı içinde bu himayenin ve hizmetlerin sağlanmasını istemek de sosyal bir haktır. Türkiye de çağdaş bir demokrasinin gereklerini yerine getirmek için bu yolda yürümek zorundadır...»

Anayasa Tasarısının kaygı ile karşılanan bir diğer önemli yönü «devletin niteliği» dir.

Türkiye; Anayasa Tasarısına göre de bir «sosyal devlet»tir.. Ne var ki, Anayasa Tasarısı bu şekliyle benimsendiği takdirde,

devletin bu hayati niteliği kâğıt üzerinde kalmaya mahkûmdur.

Sosyal devlet kişilere yalnız klâsik özgürlükleri sağlamakla yetinmeyip onların insan gibi yaşamaları için zorunlu maddi ihtiyaçlarını karşılamalarını da kendine görev kabul eden devlettir. İktisaden zayıf olan kişiler, özellikle işleri bakımından başkalarına bağımlı olan işçiler, dar gelirli, Devlet tarafından korunacaktır. 1961 Anayasasının 41. maddesinde belirtildiği gibi, «iktisadi ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacıyla düzenlenecektir. Gene 1961 Anayasasının 42 nci maddesinde açıklandığı gibi Devlet, « çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları koruyacaktır.» Sosyal devletin bu ödevleri Anayasa Tasarısından atılmıştır. Tasarlanan yeni yapıda Devletin «çalışanları koruyucu sosyal, iktisadi ve mali tedbirler alma ödevi» yoktur, Devlet, Tasarının 51 nci maddesine göre, artık, «... işçi-işveren ilişkilerinde menfaatler dengesini ve çalışma barışını koruyacaktır.» Anayasa Tasarısının bu «dengeyi korumak için» (!) bulduğu çözüm ise, «işçi hak ve özgürlüklerini kısıtlamak, bazı kesimler için ortadan kaldırmaktır.» Böyle bir devlet, sosyal devlet değildir.

Gereğe göre yarının sosyal devletin işlevi, «çalışan, çalıştığı halde elde et-

İşçi ürün ile mutlu olabilmek için tasarladığı maddi ve manevi değerlere sahip olmayan kişilere yardımcı olmaktan» ibarettir.

Tasarının 4 üncü maddesinde yer alan ve «Devlet'e temel hak ve özgürlükleri sınırlandırabilecek ekonomik engelleri kaldırma ve hem maddi, hem de manevi varlığını geliştirme ödevi yükleyen» hüküm yanıltıcı olmaktadır. Zira, özellikle çalışma yaşamına ilişkin hükümlerde görüleceği üzere, devletin iktisaden güçsüzü koruma işlevi, yerini, «çalışma barışını korumak ve üretimi artırmak» adına, «dengeleyici» devlete bırakmıştır.

Gerekçedeki deyişi ile «işçi/işveren ilişkilerinin seyircisi değil, dengeleyicisi olan» Devlet, çalışma barışının sağlanması ve üretimin artırılması adına, çağdaş Batı demokrasisi ile taban tabana zıt kısıtlamaları gerçekleştirecektir.

Böyle bir devlet sosyal devlet değildir.

Çalışanlara
Haksızlık
Yapılması
Önlenmelidir

«Sosyal Devleti» içine sindiremeyen Anayasa Tasarısında işçi/işveren ilişkilerinde çalışma barışını kurmak adına, barışa değil sosyal bunalımlara yol açabilecek bir düzenleme yapılmıştır.

Haksızlık, çoğulcu özgürlükcü demokrasinin temelini oluşturan «eşitlik ilkesi»nin çiğnenmesine yol açmıştır.

Haksızlığın ve eşitsizliğin kaynağı istisnasız bütün işveren isteklerinin geniş ölçüde madde madde Anayasada kurumlaştırılmış olmasıdır.

Konfederasyonumuzun 19 Temmuz 1982 günü yaptığı açıklamada, «Anayasa Tasarısının özellikle ekonomik hak ve özgürlükler alanındaki yegâne kaynağı, son on yıldır Türk işverenlerinin raporlarıdır, bu raporlara geçen görüşleridir» denmektedir.

Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu Anayasa Tasarısını işveren istekleri doğrultusunda hazırlamıştır.

Bu, delillerle sabittir.

Bu iddianın kanıtlanabilmesi için Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)'nin son on yıllık çalışma raporlarını özellikle, 12 Eylül 1980 sonrasında, Nisan 1982'de onördüncü genel kurullarına sunulan raporu ve «Türkiye Cumhuriyeti Yeni Anayasası Üzerine Görüşler, Düşünceler, Öneriler» başlıklı Danışma Meclisi'ne sunulan TİSK Raporu'nu incelemek yeterlidir. Bu belgelerde yer alan görüşlerden bazıları, Irakân bulunabildiği oranda, Anayasa'da kurumlaştırılmış, diğer bazıları ise, Milli Güvenlik Konseyi önündeki Sendikalar Yasası ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası değişikliği'ne aktarılmıştır. Bu yolla, hak ve özgürlükleri kısıtlayabilmek için

kendi içinde tutarlı bir düzenleme tasarlanmıştır.

Bu nedendir ki, işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili Anayasa maddeleri değerlendirilirken değişiklik tasarılarının da incelenmesi ve yarın için tasarlanan tablonun tüm boyutları ile dikkate alınması öğretici olacaktır.

İşçiye
«Mutlu
Azınlık»
Diyene
Bakın!

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)'nin görüşleri, kendi deyişleriyle «hür teşebbüs görüşlerini» temsil etmektedir. TİSK önderliğinde Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları, Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği, ve diğer bazı kurumların temsilcilerinden oluşan «hür teşebbüs»ün sözcüsü «Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu»dur.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu 12 Eylül 1980'den kısa bir süre sonra «sosyal güç dengesinin tahribi ile sonuçlanacak önerilerini ve görüşlerini» açıklamıştır.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'na göre, «... sosyal sorunlara 12 Eylül 1980 tarihinden önceki bakış açısı

ülkemizi kötü bir ortama sürüklemiştir; bu sebeple, demokratik rejimi bir daha sarstırmayacak biçimde sağlam temellere oturtma çabasında, sosyal sorunlar —bir başka açıdan— ele alınmalıdır.» «Bir başka açının» ne olduğu ise, TİSK'in Nisan 1982 tarihli çalışma raporunda şu sözlerle açıklığa kavuşturulmaktadır:

«...Geçmişte işveren/işçi ilişkilerine yaklaşmada daima işçilerin himayeye muhtaç olduğu görüşünün hakim olduğu bilinen bir gerçektir. Artık işçinin ezildiği, istismar edildiği iddialarının geçersizliği ortadadır. İşçilerin bugün ulaştığı seviye memurlara sağlanan imkânların çok çok üstündür. Bunun yanında üç milyona yakın işsiz varlığı düşünülürse, ülkemizde çalışan işçilerin mutlu bir azınlık teşkil ettiği söylenebilir. Bu durumu geçmiş tecrübeler ışığında artık savunmak mümkün değildir. Bu sebeple, sosyal sorunlara yaklaşırken işçi lehine yorum kriteri terk edilmeli ve ülke yararı gözetilmelidir.»

Böylece 12 Eylül 1980 sonrasında, Türk işverenleri ve iş adamları Türk işçilerini «mutlu azınlık» ilân etmiş bulunmaktadır. Aynı çevrelere göre, yapılmak gereken iş, bu «mutlu azınlığın temel hak ve özgürlüklerini elinden almaktır; üstelik bu yaklaşımla, «hem sosyal sorunlar çözülecek, hem de ülke yararı gözetilmiş olacaktır.» (!)

Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu' bu görüşleri geniş ölçüde paylaşmıştır.

**İşverenlerin
Sosyal
Bunalım
Programı**

Devleti «çalışanları koruma yerine, işçi/işveren ilişkilerinde menfaatler dengesini kurmakla ödevli» hale getirenlerin, neler yapması gerektiği ise, gene TİSK'in çalışma raporlarında yer almaktadır.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)na göre,

- ① Ücretin çalışma karşılığı olmasından hareketle, çalışma yapılmayan günler ve süreler için ücret ödenmesine imkân verilmemeli, bu itibarla halen çalışma yapılmadan ödenen hafta tatil ücreti ile bayram ve genel tatil günlerine ait ücretler çalışılan günler ücretlerine ilâve edilerek bundan sonra ayrıca çalışılmayan günler için herhangi bir ödeme yapılmamalıdır.
- ② İşyerlerinde her çeşit sendikal faaliyet yasaklanmalıdır.
- ③ Sendikaların siyasi partileri desteklemeleri veya onlara karşı tutum içine girmeleri önlenmelidir.
- ④ Sendikaların siyasi partilerin toplantı, miting ve yürüyüşlerine katılmalarına izin verilmemelidir.
- ⑤ Üyelik aidatlarının işçi ücret bordrolarından kesilmesi ve sendika hesabına yatırılmasına anlamına gelen «check-

off» sistemi kaldırılmalı ve toplu sözleşmelerle kabulü yasaklanmalıdır.

- ⑥ Aynı anda birden fazla sendikaya üye olmak yasaklanmalıdır.
- ⑦ Sendikaların idari ve mali denetimi her yıl sağlanmalıdır.
- ⑧ Lokavt Anayasa'da kurumlaştırılmalıdır.
- ⑨ Grev ve lokavt yasakları genişletilmelidir.
- ⑩ Grev ve lokavtın erteleme sebepleri genişletilmeli, ertelenen grevlerle ilgili toplu iş sözleşmeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından kesin olarak karara bağlanmalıdır.
- ⑪ Hak ihtilâflarında grev yapma olanağı kaldırılmalıdır.
- ⑫ Grev ve lokavt kararlarının belirli bir süre içinde uygulanması zorunlu olmalı, bu süre geçtikten sonra bu hak kullanılmamalıdır. Grevin başlama tarihi işverene önceden bildirilmelidir.
- ⑬ Belli bir süreyi aşan grevlerin amacını aşan grevler, «meşru çizgiyi aşan grevler» olduğu kabul edilmeli, bu halde toplum yararlarının gerektirdiği bir sürenin sonunda dsvam eden grevin tarafsız organlarca sona erdirilerek korşiflikli hakların düzenlenmesi yoluna gidilmelidir.
- ⑭ Uzlaştırma sistemi kaldırılmalı, bunun yerine arabuluculuk müessesesi geliştirilerek, ihtilâfın sonuna kadar grev yapması sağlanmalıdır.

- Toplu sözleşme yükünü karşılayamayacak durumdaki küçük işletmelerde çalışanlar için toplu sözleşme yasağı getirilmelidir.
- Türkiye'de bölgeler arasında büyük sosyo-ekonomik gelişmişlik ve fiyat farklılıkları olmasına rağmen csgari ücretin ülke çapında tek ücret olarak tesbit edilmesi sosyal adaleti zedeleyici bir durum yaratmıştır; bu önlenmelidir.
- Bir «işveren/işçi ilişkileri yüksek kurulu ve ekonomik ve sosyal konsey» kurularak, bu organların, «asgari ücret tesbitine ilişkin kararları ile, memleket ekonomisinin zorunlu kıldığı hallerde ücret ve fiyatlara veya bunlardaki artışlara tavan konulması hususunda Hükümetçe yürürlüğe konulacak kararlarına ve nihayet, toplu iş sözleşmeleri için oybirliği ile kabul edeceği ortak normlara hukuki bağlayıcılık tanınması» kabul edilmelidir.

Ve
İşte
Anayasa
Tasarısı...

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun son on yıldır ve özellikle Nisan 1992 tarihli çalışma raporunda, Danışma Meclisi'ne sunulan görüşlerinde açıkça ortaya konan bu isteklerin Anayasa Komisyonu tarafından Anayasa Tasarısına ne şekilde yansıtıldığına belirlenebilmesi için

Tasarının çalışma yaşamına ilişkin hükümlerine göz atmak yeterli olacaktır.

- 1961 Anayasasının «dinlenme hakkı» başlıklı 44 üncü maddesinde «her çalışanın dinlenme hakkına sahip olduğunu» belirttiğinden sonra, «ücretli hafta ve bayram tatili ve ücretli yıllık izin hakkı kanunla düzenlenir» demektir. İşverenlerse «ücretli hafta ile bayram ve genel tatil günlerine» karşıdır. Anayasa Tasarısının 54 üncü maddesinde «tatiller ve yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir» denilerek, ücretli hafta tatili, bayram ve genel tatil günlerinde ücret ödenmemesinin zemini yaratılmaktadır. Diğer bir deyişle, hedef, işveren istekleri çerçevesinde işçilerin hafta tatili ücretini, bayram ve genel tatil günlerine ait ücretleri bu günlerde çalışma yapmadığı gerekçesiyle kaldırmaktır.
  - Tasarının «sendika kurma başlıklı» 55 inci maddesinde işveren istekleri doğrultusunda, «işçiler ve işverenler birden fazla sendikaya üye olamazlar» hükmü getirilmektedir.
- Oysa Sendika tekeline yol açabilecek bu hüküm «sendika özgürlüğüne aykırı olması yanında savunulması gereken fikir de işçinin aynı anda birden fazla sendikaya üye olmasının sağlanmasıdır.
- Tasarının «sendikal faaliyet» başlıklı 56 ncı maddesinde «sendikalar siyasi

amaç güdemezler, siyasi faaliyette bulunamazlar, siyasi partilerden destek göremez ve onlara destek olamazlar, dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve vakıflarla bu amaçlarla ortak hareket edemezler» denilerek, işveren isteklerine uyulmaktadır.

- © Gene «Sendikal Faaliyet» başlıklı 55 nci maddede sendikaların «idari ve mali denetimi ile gelir ve giderlerinin konuyla düzenleneceği» hükmüne bağlanmakta, «... üye aidatını sendikaya doğrudan öder» denilmekle, üyelik aidatlarının işçi ücret bordrolarından kesilmesi usulü olan check-off kaldırılmaktadır.

Gereksizye göre, «üyelerin sendikalarına aidatlarını doğrudan ödemeleri temelinde sendikacılığın üyelerine dayanması ilkesi»nin bir sonucudur. Bu yaklaşım bir saptırma çabasından ibarettir ve esas itibariyle, sendikaların aidat toplamakta güçlüğüle ilgili olacakları, bu yoldan güçlerini yitirecekleri hesabına dayanmaktadır. Batı uygulamasında bankalar aracılığıyla çekle ödeme sistemi yaygın olduğu için sendikaların aidat toplama sorunu yoktur. Kaldı ki, başta Japonya gibi çoğu gelişmiş ülkede check-off sistemi geçerlidir. Nihayet yeni düzenlemedeki amaç göz ardı edilemez. Amaç, sendikaları mali çık-

maza sokup, sendika özgürlüğünü kullanılamaz hale getirmektir.

- Aynı maddede, «işyerlerinde her çeşit sendikal faaliyetin yasaklanmasına ilişkin istek», «sendikal faaliyette bulunma, işyerinde çalışmamayı haklı göstermez» hükmü ile yerine getirilmektedir.

- Bir diğer sınırlama, bir başka işveren isteğinin ileride yasalastırılmasında kolaylık sağlamak üzere düşünülmüş ve grev ve lokavt fonlarının milli bankalarda muhafaza edilmesi zorunluluğu getirilmiştir (TÜRK-İŞ'e göre, sendikalar sadece grev fonlarını değil, tüm gelirlerini milli bankalarda muhafaza edebilir, ancak bu düzenlemedeki amaç, grev fonunun kontrol edilebilmesi ve ileride grev fonunun olanakları kadar grev yapılabilir kuralının gerçekleştirilmesidir.)

- İşverenlerce savunulan «tek sözleşme ilkesi», «Toplu İş Sözleşmesi Hakkı» başlıklı 57 nci maddede, «aynı işyerinde, aynı dönem için birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılmaz ve uygulanmaz» hükmü ile, «serbest pazarlığın kısıtlanması» yolundaki istekleri ise, Yasaların emredici hükümleri dışında ki alanlarda pazarlık yapma hakkı ortadan kaldırılarak yerine getirilmektedir. 57. maddede yer alan bu hüküm şöyledir: «Toplu İş sözleşmelerine, kanun hükümlerine aykırı, bunları değı-

tiren veya kaldıran hükümler konulmaz.»

- ④ «Grev ve Lokavt Hakları» başlıklı 58 inci madde ile, «lokavt» Anayasa'da kurumlaştırılmaktadır.
- ⑤ Gene 58 inci madde, «Toplu iş sözleşmesi yapılırken uyuşmazlık halinde taraflar grev ve lokavt hakkına sahiptir» demek suretiyle, işveren istekleri doğrultusunda «hak grevi yapma imkânını» ortadan kaldırmaktadır.
- ⑥ Aynı maddede «grev ve lokavt yasaklamalarına ve ertelenmesine» değinilerek, bu hallerde uyuşmazlığın işveren deyimi ile bir «tarafsız organ tarafından çözülmesi» öngörülmekte, tarafsız organ olarak da Yüksek Hakem Kurulu tesbit edilmektedir.
- ⑦ 59 uncu maddede Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun deyişi ile «küçük işletmeleri toplu sözleşme ve grev baskısından kurtarma» operasyonu gerçekleştirilmekte, 100 işletmeden 88'ini kapsayacak genişlikteki bir kısıtlama ile «en çok 10 işçi çalıştıran işyerleri için toplu sözleşme ve grev yasağı» getirilmektedir.
- ⑧ 62 nci maddede, ücretin ve aylığın, ikramiye ve sosyal yardımların «çalışma sürelerine, iş verimine, iş değerine ve işin niteliğine uygun olması» gerektiği yolundaki işveren isteğine aynen uyulmakta, yurdumuzda ölçülmesi olanak-

sız kriterlerle serbest toplu pazarlığı kısıtlayıcı bir önlem geliştirilmektedir.

- ⑨ Gene aynı maddede, «Asgari ücretleri tesbitinde, Ülkenin ekonomik gücü, işkolları ve bölgelerin sosyal ve ekonomik özellikleri dikkate alınır» denilerek, işverenlerin asgari ücret tesbitine ilişkin isteğine yer verilmekte, Türkiye düzeyinde tek asgari ücret uygulamasını sona erdirmenin zemini yaratılmaktadır.
- ⑩ 148 inci maddede kurulması öngörülen «Ekonomik ve Sosyal Konsey de, amaçları ve hedefleri itibariyle, genelde işveren istekleri doğrultusundadır ve serbest toplu pazarlığı, diğer kısıtlamalar yanında Yüksek Hakem Kurulu gibi bir mecburi tahkim aracının yetki ve müdahale olanaklarıyla ortadan kaldırma, kısıtlama hedefini gülmektedir.
- ⑪ 149 uncu maddede Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun tanım çerçevesinde «meşru çabaları için grevler» halledilmekte, «Yüksek Hakem Kurulu Anayasanın 58 inci maddesinde öngörülen hallerde (grevlerin yasaklanması ya da ertelenmesi halinde) doğrudan; grev veya lokavtın altmış gün devam etmesi halinde taraflardan birinin veya Çalışma Bakanının başvurusu üzerine, taraflar arasındaki uyuşmazlığı kesin olarak çözümler» denilmektedir. İşverenlerin

sürekli «arabuluculuğa» yapacak bir «tarafsız organ» kuruluması yolundaki isteği de karşılıksız bırakılmamış, aynı maddece, «tarafklar da anlaşarak, grev veya lokavta başvurmadan ya da grev veya lokavt sırasında uyuşmazlığı çözümlenmesi için Yüksek Hakem Kurulu'na götürebilir» denilmiştir.

TÜRK-İŞ, işte bu nedenledir ki, 19 Temmuz 1932 tarihinde, «Anayasa Tasarısının özellikle ekonomik hak ve özgürlükler alanındaki yegâne kaynağı, Türkiye'de iş çevrelerinin ve Türk işverenlerinin raporlarıdır, bu raporlara geçen görüşleridir» demektedir.

Gerçek açıkça ortadadır...

Meclis Anayasa Komisyonu, Anayasa Tasarısını işveren istekleri doğrultusunda hazırlamıştır.

Tüm bu düzenlemeler, kalkınmanın ağır yükünü omuzlarında taşıyan çalışanlara yaksızlıktır.

Eşitsizlik temeli üzerinde adil bir barış mümkün olmaz.

Hakları, özgürlükleri elinden alınmış çalışanlardan, başta üretimi arttırmak olmak üzere, toplumsal sorumluluk üstlenmeleri de beklenemez...

Böyle bir tabloda, ne demokrasinin, ne de işçi/işveren ilişkilerinin geleceğine sözle bakılamaz.

Böyle bir tablonun, Türk Ulusunun sosyal rejim tercihini temsil ettiği de savunulamaz.

TÜRK-İŞ olarak ilân etmek istiyoruz ki, Anayasa Tasarısı ile özellikle işçi/işveren ilişkilerinde tasarlanan düzen, bir çıkmazdır; işveren propagandasının etkisi altında kalınmamalıdır.

Sendika
Özgürlüğünde
Keyfilik
Yoktur...
Uluslararası
İhtikar
Gözetilmelidir.

İşçi-işveren ilişkilerini düzenlerken herkesin keyfince hareket edebileceği; çoğulcu özgürlükçü demokrasi anlayışı çerçevesinde, esasları, kuralları belirli hak ve özgürlüklerde istenildiği şekilde oynanabileceği düşünülmemelidir. Kurucu iktidar sosyal çevreyi etkilediği kadar, kendisi de o çevreden gelen isteklerin, akımların, yönselemelerin etkisine açık bulunmalıdır. Konan kurallar toplum gerçeklerine uymadıkları takdirde tamamen etkisiz de kalabilirler. Sosyal gerçeklik alanında, her çeşit kayıt ve etkiden uzak, tamamen bağımsız ve üstün bir iktidar yoktur.

İşçi hak ve özgürlüklerinin temelini «sendika özgürlüğü» oluşturur. Çalışanların meslekî çıkarlarını korumak ve geliştirebilmek için sendika kurabilme, «diledikleri sendikalara üye olabilme hakkı temel insan haklarından»dır. Bu hakkın işçilerin önlenmesi, kısıtlanması işçileri başlıca koruma aracından yoksun bırakma amacı taşır, bu durumda, işçilerden de «toplumsal so-

rumluluk üstlenmeleri» beklenemez. İşçilerin ve işçi örgütlerinin toplumsal sorumluluk üstlenmeleri, toplumda işçi haklarına karşı saygı gösterilmesine bağlıdır.

Sendika özgürlüğü işçilerin yüzyıllar süren mücadelesinin ürünüdür. Bu mücadele, zaman içinde, özgürlükleri küçük bir azınlığın imtiyazı olmaktan çıkarmış, demokrasi anlayışına yeni boyutlar kazandırmıştır. Çoğu ülkenin ulaşma çabası içinde olduğu çoğulcu özgürlükçü demokrasi de, işte bu temel üzerinde yükseltilmiştir. Bu özgürlük, çağımızda, uluslararası hukukun konusudur, bu çerçevede değerlendirilmelidir.

İşçilerin ekonomik hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek amacıyla sendika kurma hakkı vardır; bu hakkı her çalışan yararlanacaktır. Sendikalar ana tüzük ve yönetmeliklerini serbestçe düzenleme, yöneticilerini tam bir özgürlük içinde seçme, başta toplu pazarlık ve grev olmak üzere, çalışmalarını ve iş programlarını özgürce belirleme haklarına sahiptir. Devlet bu hakların yasal bir biçimde kullanılmasını engelleyecek, hakları ve özgürlükleri kısıtlayacak müdahalelerden kaçınmak zorundadır. Bu ilkeler çoğulcu özgürlükçü demokrasinin en önde gelen dayanaklarıdır. Demokrasi bu ilkelerle güçlüdür.

Türkiye, tüm bu gerçekleri 21 yıl önce görmüş, yaşama geçirmiştir. İşverenler savunuyor diye aksi yapılamaz.

Türk işçilerine temel hak ve özgürlüklerinin ellerinden alındığı bir düzenleme lâ-yık görülmemelidir.

Doniřma
Meclisinin
Tarihi
Ödevi

Oniki Eylül Demokrasiyi Koruma ve Kollama Harekâtı'nın önde gelen hedefi, 12 Eylül 1980 öncesinin derin acılara yol açan sarsıntısını geride bırakmak ve kâderde, kıvançta, tasada ortak bir ulus olarak bölünmez bir bütün halinde, Atatürk ilkelerinin ve devrimlerinin yol göstericiliği ile demokrasiyi yeniden kurmak ve sürekli kılmaktır.

Ulusumuz için hayati önem taşıyan bu hedefin gerçekleştirilmesinde toplumun her kesiminden sorumluluklarını bilmesi, özellikle geçiş dönemine özgü önlemlere saygılı olması beklenilmiştir. Toplumdan bu davranış kurallarına uymalarını isteyenler, buna karşılık, geleneksel tutumlarına da uygun bir biçimde, topluma her alanda adaletli ve tarafsız bir yönetim sözü vermişlerdir. Yarının devlet yapısında ve demokrasisinde Türk Toplumunun en büyük güvencesini bu söz teşkil etmektedir. Anayasa çalışmalarında bu söze ve Ulusça ulaşılmak istenen çağdaş hedefe gölge düşürülmesine özen gösterilmesini yürekten dilemekteyiz.

Danışma Meclisinin tarihi sorumluluğu ve ödevi Türk Ulusunun siyasal rejim tercihi olan çoğulcu, özgürlükçü demokrasiyi, tüm koşulları ile gerçekleştirmektir.

Büyük çoğunluğu çalışanlardan oluşan Türk Ulusu Danışma Meclisinden ve Milli Güvenlik Konseyinden bunu beklemektedir.

TÜRK-İŞ
Olarak
Yüce
Türk
Ulusuna
İlân
Etmek
İstiyoruz ki...

Türk çalışanları adına yüce Türk Ulusuna 31 Temmuz 1982'de TÜRK-İŞ'in kuruluşunun 30. Yıldönümünde açıkladığımız üzere, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak bir kez daha ilân etmek istiyoruz ki.

Türk Ulusu'nun üretken emeğinin ve alınterinin ayrılmaz bir parçası olan, Türk işçilerinin başından çıkan TÜRK-İŞ, büyük Atatürk'ün ileri ve çağdaş bir hedefi gösteren ilkelerine bağlı kalarak, ülkenin tüm çalışanlarının İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sine uygun bir çalışma ve yaşama düzeyine kavuşmaları için kurulduğu günden bu yana, tüm ulusun ve ülkenin esenliği, mutluluğu için çalışmıştır.

Bundan sonra da aynı amaç ve inançla çalışacaktır.

Tüzüğünde belirlenen insan haklarına, Atatürk ilkelerine ve Anayasa'ya dayanan millî, demokratik, lâik, sosyal hukuk devleti anlayışı içinde, komünizm, faşizm, gericilik, yoksulluk, cehalet ve sefaletle mücadele ile, demokratik düzenin korunmasını, sosyal adaletin gerçekleşmesini ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşılmasına çalışılmasını temel amaçları arasında sayan TÜRK-İŞ milletin özgür genel oyu'na dayalı, çoğulcu parlamenter kurallara bağlı olarak, din, dil, ırk, cins, renk, mezhep, inanç ve siyasal parti farkı gözetmeksizin kendi değerini ve toplum yaşamındaki görevini bilen bir işçi topluluğu oluşturmak için, işçilerin demokratik yollardan özgür sendikalarda hızla örgütlenmesine çalışmıştır.

Bu çalışmalarla elde edilen sendikalar haklarında, sosyal güvenlik uygulamalarında ve öteki toplumsal aşamaları içeren düzenlemelerde, temel hak ve özgürlüklere dayalı sosyal devlet ilkesini benimseyen anayasal düzenin getirilmesinde ve yerleşmesinde TÜRK-İŞ'in bilinçli ve sorumlu çalışmalarının tarihsel payı bulunmaktadır.

Elde edilen hakları özgürce ve sorumlulukla kullanma görevini başarı ile sürdüren TÜRK-İŞ topluluğunun ülke ekonomisine, ulusun refahına ve gelişmesine yaptığı katkılar, inkâr edilmez bir gerçek olarak Ulusça da benimsenmiştir.

Türk Ulusu, Türk çalışanı güvene lâyıktır.

Türk Ulusu, çoğulcu özgürlükçü demokrasiyi, tüm çağdaş koşullarıyla istemektedir.

Toplum gerçekleri dışında düzenleme yapılamaz, yapılsa da uzun ömürlü olamaz.

Dünyanın ve bölgemizin içinde bulunduğu şartlardan soyutlanmasına imkan bulunmayan ülkemiz, tarihsel sürecin kaçınılmaz şartlarının da etkisi ile bugün bir kez daha bir bunalımı aşma durumuyla karşı karşıyadır.

Doıma ileriye giden ve gidecek Türkiye'mizde TÜRK-İŞ, dün olduğu gibi bugün de ulusla bütünleşmenin verdiği kuvvetle bu güçlüklerin açılmasında, kendine önemli görevler ve sorumluluklar düştüğünün bilincindedir.

Tüm engellerin ulusça aşılabacağına inanmaktadır.

Bu anlayışla, ülkemizin içinde bulunduğu bu aşamada, TÜRK-İŞ CUMHURİYETİN VE DEMOKRASİNİN YILMAZ SAVUNUCUSUDUR.

TÜRK-İŞ, özgürlükçü, çoğulcu demokrasiye ve sosyal hukuk devleti ilkelerine dayalı bir anayasadan yanadır.

Türk Ulusuna yaraşır böyle bir anayasanın gerçekleştirilmesinin bilincii, kararlı ve vukur beklentisi içindedir.

TÜRK-İŞ, Türk Ulusuna yaraşır, çağdaş, demokratik bir anayasal düzenin ku-

rulması ve korunmasında hazır ve karardır.

Türk işçilerinin mutluluğunu, Türk Ulusunun tümünün mutluluğu ile eşdeğerde gören TÜRK-İŞ, Türk işçilerinden ve Uluştan aldığı güçle temel hak ve özgürlüklerden, işçi haklarından, özgür sendikacılıktan asla fedakârlık etmeyecektir.

TÜRK-İŞ, tüzüğünde yer alan 24 ilkesinin doğrultusunda sahip çıkacağı anayasal düzenin, sosyal hukuk devleti ilkelerinin, temel hak ve özgürlüklerin tüm gerekleri ve kuralları ile yaşatılmasının takipçisi ve koruyucusu olacaktır.

TÜRK-İŞ'in bu tarihsel işlevini sürdürme çabasında başlıca desteği Türk Ulusudur, Türk çalışanlarıdır, Türk işçileridir.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletinde olduğunu ve öyle de kalacağını bilen TÜRK-İŞ bu güce güvenmektedir.

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

8/8/1982

Sayın
Danışma Meclisi Üyesi
Ankara

Yüce Türk Ulusu'nu yeniden demokrasiye kavuşturma çabasının aralıksız sürdürül-
mekte bulunduğu şu günlerde, tarihi önem taşıyan bu ödevi doğru ve sağlıklı bir biçimde
yerine getirmeye çalışan biri olarak, size ve çalışma arkadaşlarınıza başvuruyorduk.

Bu başvurumuzun tarafınızdan dikkatle değerlendirileceğine yürekten inanmaktayız.

Bildiğiniz gibi, görüşülmekte olan Anayasa Tasarısı toplumun önemli bir kesiminde
kaygı ile karşılanmıştır. 1952'den bu yana, Türk işçilerinin sorunlarına daima yasalar
çerçevesinde çözüm arayan ve işçi-işveren ilişkilerinde çağdaş, akılcı ve demokratik bir
yapının kurulmasına çalışan TÜRK-İŞ de bu kaygıyı paylaşmaktadır.

Türkiye'mizin 67 ilinde, 900'ü aşkın sayıda kuruluşta teşkilâtlanmış 1,5 milyon işçimi-
zin temsilcisi olan TÜRK-İŞ'in kaygısı hemen belirtmeliyiz ki, Türkiye'mizin ve çalışanlarla
birlikte, Yüce Türk Ulusu'nun demokratik geleceği ile ilgilidir. Tüm çabamız, yaptığımız
başvurular sağlıklı bir demokrasinin kurulabilmesi ve geleceğe güvenle bakılabilmesini
sağlayacak şartların yaratılması hedefine yöneliktir.

Takdir edeceğimiz üzere, Türk Ulusunun siyasal rejim tercihi bellidir. Türk Toplumunu için
bu tercih, çağdaş, özgürlükçü ve çoğulcu demokrasidir. Bu intikal döneminde, bu dönemin
şartlarına uygun bir şekilde seçilmiş bulunan Danışma Meclisi Üyelerimiz, Türk Ulusunun
temsilcisidirler. Bu özellikleri ile her çeşit müdahaleden masun olarak, yapacakları değer-
lendirmelerde toplumda hakim olan değer yargılarını ön plâna alacakları, toplum gerçekle-
rine ters düşmeyen bir düzenlemeyi gerçekleştirme çabası içinde bulunacakları da tabiidir.

Derin bir üzüntü ile belirtmek istiyoruz ki, Anayasa Tasarısının çeşitli hükümleri, Türk
Ulusunun siyasal rejim tercihini tam olarak yansıtmadığı gibi, toplumun gerçeklerine de
uygun değildir.

Bu konuda, temel hak ve özgürlüklere ilişkin hükümler yanısıra, özellikle çalışma ha-
yatının düzenlenmesi ile ilgili hükümlerde gelecek bakımından son derece vahim değerlen-
dirme hataları vardır. Bu hataların kaynağı, çeşitli zamanlarda delilleriyle de ortaya koy-
duğumuz üzere, işverenlerin ve iş adamlarının görüşleridir. Bu görüşler, Anayasa Tasarı-
sında aynen yer almış bulunmaktadır.

Kuşkusuz, doğru ve sağlıklı olabildiği sürece, bir görüşün sahibi ya da sahipleri de-
ğil, görüşün içeriği önem taşır. Kaygı kaynağı, görüşün «kimler» tarafından ortaya atıla-
rak Anayasa'da kurumlaştırılmış olması değil, yanlışlığı ve işçi-işveren ilişkilerinde ge-
lecek açısından asla sağlıklı bir yapının kurulabilmesine imkân vermeyecek ve Türkiye'-
yi yeni yeni bunalımlara sürükleyebilecek niteliğidir. Türkiye'de «sosyal barışı tesis et-
mek ve üretimi arttırmak» adına yapıldığı ileri sürülen bu düzenlemeler, öyle inanıyoruz
ki, işçi çalıştıran ve bu sebeple işçilerimizi yakından tanıma olanağı bulmuş olan, sorum-
lu çoğu işverence bile paylaşılmamaktadır. Eğer gerçekleştirilirse, sosyal gerçeklikler-
le açıktan çelişen bu düzenlemelerden bu gibilerin şikâyetçi olmalarını görmek şaşırtı-
cı olmayacaktır.

Anayasa Tasarısı'nda bu alanda yapılan; kısaca işçilerin her çeşit hak ve özgürlüklerini elinden almak; işçi örgütlerini, cezaî yaptırım tehdidi altında, toplum yaşamında tamamen etkisiz kuruluşlar haline getirmek; işçi-işveren çıkar çelişkilerini çözebilmenin ve uyuşmazlıkları en aza indirebilmenin başlıca aracı olan toplu pazarlık sistemini çökertmektir. Hedef bu olunca, düzenlemelerle öngörülen diğer kısıtlamalar mânâ kazanmakadır ... Bu sebeptendir ki, grev hakkında ileri derecede kısıtlamalar öngörülmekte, Yüksek Hakem Kurulu mecburî tahkim aracı haline getirilmekte, işçi örgütlerinin malî kaynaklarını kurutacak tedbirler geliştirilmektedir. Danışma Meclisinde bazı üyelerce de belirtildiği gibi, bütün bunlar, kısa vadede bir «menfaat grubunu» tatmin edebilir. İş adamlarından ve işverenlerden oluşan bu menfaat grubu düzenlemenin gerçeklere uygunluğunu, da savunabilir, ama önemli olan bu savın gerçeği tam olarak yansıtmadığıdır ve kararı verecek olan da, bu aşamada, Danışma Meclisimizin değerli üyeleridir.

Türkiye'nin sosyal gelişmesinde birinci derecede sorumlu ve etkili olan bir Kuruluş olarak belirtmek istiyoruz ki, Anayasa'da kurumlaştırılmaya çalışılan bu istekler, bu program Türkiye'yi bir çıkmaza götürebilir. Hak ve menfaatlerini koruma ve geliştirme olanakları ağır biçimde kısıtlanmış, hatta ellerinden alınmış işçilerden, böyle bir yaklaşımla, toplumsal sorumluluk üstlenmelerinin beklenemeyeceğinin tarafınızdan da takdir edileceğine inanmaktayız. Az sayıda üyeden kurulu bir komisyonda aahi, ortak görüş belirlenememiş olması sebepsiz değildir.

Sizden ve değerli çalışma arkadaşlarınızdan bir haksızlığı telâfi etmenizi değil, en doğru, en yapıcı, en akılcı bir yaklaşımla, Yüce Türk Ulusunun ve çalışanların yarınlarını, demokrasiyi güvenli kılmanızı dilemekteyiz.

Bu mektubumuza ilişik olarak incelemenize sunduğumuz kısa görüş ve önerilerimize zaman ayırabileceğiniz umudumuzu korumaktayız.

Konfederasyon olarak, başvurularımız ışığında aydınlatılmasını gerekli görebileceğiniz konularda ,hizmetinizde bulunacağımızın bilinmesini istemekteyiz.

Türk Ulusunun mutluluğunu, huzurunu sağlayabilmek; 21 inci Yüzyıl eşğinde, her alanda güçlü ve her alanda adaletli bir Türk Devleti yaratabilmek için tüm çabaların sarfedildiğinin idraki, inancı ve güveni içinde, tarihi görevinizde başarılar diliyoruz.

Saygılarımızla

Şevket Yılmaz
Genel Başkan

Kaya Özdemir
Genel Eğitim Sekreteri